

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; felévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó lapfőigazgató:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

A Magyar Párt csikmegyei intézőbizottságának ülése.

A csikmegyei magyarságnak talán a Magyar Párt gyergyói nagygyűlése óta nem volt ilyen nagy napja, mint a január tizennegyediké. Erre a napra szerény intézőbizottsági ülés volt hirdetve, amely azonban a résztvevők személyisége és a megtárgyalt problémák életbevágó fontossága miatt messze túlnőtt egy bizottsági ülés szerényebb keretein.

Mindenki nagy érdeklődéssel várta az eseményt, az ígérkező vendégeket s főleg várta mindenki agilis képviselőinket, akiktől a politikai helyzetre vonatkozó autentikus és megbízható tájékoztatást akartunk hallani.

Románia egyetlen magyar szenátora, Gyárfás Elemér (amíg létezik, büszke lehet rá a székesvári megye, hogy minden erőszak, gazság ellenére megválasztotta) és a két szimpatikus csikmegyei képviselő, László Dezső és Willer József jöttek el s tarták fel a helyzetet választóik előtt, őszintén, úgy, ahogyan az van. S őket hallgatva, jóleső érzés töltött el. Vagyunk, élünk, leszünk, mert vannak, akik dolgoznak értünk s tuzgósággal fáradoznak azon, hogy sorsunkat jobbra fordítsák. Csak mi magunknak nem szabad soha megfeledkezni arról, hogy kik vagyunk és mit akarunk tulajdonképpen s el fog jönni az a nap is egyszer, amikor nem lesz majd az ország lakosságának nagyobb része — kisebbségi sorsban.

Részletekről alábbiakban számolunk be:

Görög Joachim kanonok elnökelt az ülésen és tartotta a megnyitó beszédet, azzal a páratlan szónoki készséggel és gyakorlattal, amelyet minden ismerőse mindig csodál nála. Lendületes beszédéből egy mondatot ragadtunk ki:

— Amíg lesznek fertály, fél és egész magyarok, amíg nem leszünk valamennyien egészben a fekete listán, egyek és az egységben erősek, addig nem fordulhat jóra véglegesen kisebbségi sorsunk.

Megjegyezni való szavak azok számára, akik különböző „orientációk” címén egységbontással kísérletezgetnek.

Adorján Imre főtitkár a pártiroda működéséről számol be, majd beterjeszti a pártiroda költségvetését, melyet az intézőbizottság dr. Makkay Domokos, dr. Csiby Andor, Nagy Antal esperes-plebános, Csiby János, Biró Ferenc madéfalvi plebános, dr. Nagy Jenő tagozati alelnök, dr. Kovács Károly, Csipak Lajos főg. tanár és dr. Paál Gábor tagozati elnök felhatalmazása után általánosságban elfogad.

Következik a parlamentárok beszámolója. Az általános figyelem közepette dr. László Dezső képviselőnk kezd beszélni.

Bevezetésében a politikai helyzetet vázolja nagy vonásokban és fejtegeti az időnkénti összezejövételek szükségességét. Azért kell hozzá látnunk a tömegek megszervezéséhez már most, miután valószínűleg választás közeledik és olyankor, amint azt már a múltból tudjuk, minden gyűlésezés, felvilágosító vagy propagandamunka lehetetlen.

Rátérve a vármegye speciális ügyeire elmondja a csikszentmártoni járásbírósa visszaállításának történetét. A visszaállítást, mely 16 községnek eminens érdeke, a magyar parlamenti csoport kezdte sürgetni. Már-már el volt érve az eredmény, amikor beavatkozott a dologba, hivatalan és kéretlen, Bogdan Stefan és Kis Géza, akik a visszaállítás eszméjét pártfogolva felvetették azt a gondolatot, hogy a járásbírósa újra felállításával egyszerre szüntessék meg a törvényszék egyik szekcióját. Vagyis, amit itt adnak, ott vegyék duplán vissza. A miniszter, aki a visszaállítást már megígérte volt, kapott ezen az olesó megoldáson s ma az a helyzet, hogy a kért bíróságot visszaállítják, a törvényszék eddig igen megfelelő bírólétszámát azonban felénél is kevesebbre csökkentik le. A költségvetésben egyébként a bíróság egyáltalán nem, a törvényszék pedig erősen redukált bírólétszámmal szerepel.

Egyik legsúlyosabb sérelme Csikmegye népének a tulhajtott, igazságtalan adózás. A megyét sik területnek minősítették s úgy bírálták el gyengén termő földjeinket, mintha elsőosztályu birtokok lettek volna. A magyar parlamenti csoport sokszor interveniált illetékes helyen s bár teljes sikert nem, de 15-20 százalékos engedményeket helyenként el tudott érni.

A Csikvármegyei Magánjavak ügye döntő fordulat előtt áll. Az Averescu-kormány miniszterei megígérték volt a jogtalanul elkobzott vagyonok visszaadását, ígéretük teljesítését azonban megakadályozta hirtelen bukásuk. A liberális kormány alatt az egész kérdést el szeretnék volna felejtetni, egyenes válaszadás alól mindenképpen kitértek s így a magyar parlamenti csoport és a Magánjavak igazgatósága arra határozta el magát, hogy még egy utolsó, ultimátumszerű memorandumot nyújt át a belügyminiszternek s egyben átadja annak a keresetnek a szövegét is, amelyet a kívánságok nemteljesítése esetén a kormány ellen a Népszövetség-

hez fognak beterjeszteni.

A nagy tetszéssel és szünni nem akaró tapssal fogadott beszéd, dr. Makkay és dr. Nagy Jenő felszólalása és László képviselő válasza után dr. Gyárfás Elemér emelkedik szólásra.

Megköszöni választóinak a bizalmat és kitartást, amellyel megválasztották nem Gyárfás Elemért, hanem a Magyar Párt szenátorjelöltjét, erőszak és minden akadály ellenére, s annak ellenére, hogy sajnos, éppen a magukat magyaroknak vallók közül akadtak olyanok, akik a párthűség megszegését és idegen pártok támogatását propagálták. Pedig a magyar összetartásra nagy szükség van Romániában, ahol mindenki ellenséget lát bennünk és aszerint bánik velünk, mint ahogy az történt Ferdinand király halálakor is. — A politikai helyzetről beszélve, fejtegette a Manoilescu ügy, Brătianu Ionel halála, a diákzavargások stb. jelentőségét. Ez utóbbiakkal kapcsolatban az erdélyi magyar zsidóság szerepéről is szólt s kifejtette, hogy a zsidóság utja ugyanaz kell legyen, mint a miénk. Parlamentáraink szerepe a képviselőházban és szenátusban a komoly román körök teljes figyelmét tudja kiérdemelni s így érthetően az Ellenzék magatartása, mely parlamenti működésüket kritizálja s mellette olvasói csak Pestről, rádióhallgathatják a bukaresti magyar parlamentárok beszédeit. Végül rágalomnak bélyegezte a Cuvântul állítását, hogy a Magyar Párt a holland vagy bármilyen olesó külföldi kölcsön ellen dolgozna.

A zugó taps és éljenzés elülte után dr. Willer József képviselő, a magyar parlamenti csoport főtitkára áll fel. A csiki nép iránti szeretetének ad kifejezést, majd a bevezető szavak után kifejti, miért kellett a Magyar Pártnak az országos választások idején magát a nagy román pártok harciban való részvételtől visszatartania és rezervált álláspontját elfoglalnia. Ez az állásfoglalás pillanatnyi kényelmetlenségekkel járt, de hasznos gyümölcsei már mutatkozni kezdenek. Hogy rögtön nem láttuk nagy hasznát ennek az álláspontnak, az csak egyes felajánkozni sietők hamis információinak tudható be. Képviselőinktől rátermettséget, jóakaratot és eredményes munkát várunk. Mi nem vindikálhatunk magunknak kormánybuktató szerepet Továbbra is várakozó álláspontunk kell, hogy legyen és főleg az egység mindenek felett. Kitér a liberálisokhoz dörzsölődő álmagyarok ügyére, akik, mert „mi

Gyergyói Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság

Telefon: 25.

Főter, Cziffra-ház.

Sürgőnycim: PUSKÁSBANK.

Saját tőkék: 2,500.000 lej.

Betéteket elfogad könyvecskére és folyószámlára a legelőnyösebb kamatoztatás mellett.

Kölesönt nyújt bankszerű fedezet mellett.

Vállalja az összes bank és takarékpénztári megbízásokat.

Letéteket elfogad őrzésre.

BIZTOSÍTÁSI KÉPVISELET.

nem tudunk kormányt buktatni, a kormány mellé állnak és magyart buktatnak" — ezek tetteikért amnesztiát kapnak, de feledést nem. Beszédét merész jóslattal fejezte be, hogy a legközelebbi választás tiszta lesz. Lelkesen megéljenzettük s igazat kell adnunk az utána szóló Görög kanonoknak: büszkék vagyunk képviselőinkre és szenátorunkra.

Ezzel az ülés legfontosabb része véget ért. Következett még a tagozat egyes ügyeinek megbeszélése. A dorján főtitkár a választásokkal kapcsolatban tett jelentést, az intézőbizottság

egy szűkebbkörű végrehajtóbizottságot választott, majd a párt minél jobb megszervezését célzó felszólalások és indítványok után Görög kanonok, gyergyói elnök indítványára a jelenlevők a romániai Magyar Párt elnökét, Bethlen György grófot táviratban üdvözltek és az ülést ugyancsak Görög kanonok emelkedett, igaz magyar szavai bezárták.

Ismételjük: esemény volt ez az ülés Csik és Gyergyó magyarsága számára, ritka, fontos esemény.

Ditró ünnepe.

Nemcsak egész Gyergyó ünnepévé szélesedett, hanem hullámai messze tulesaptak havas bérceinken.

Ezen vasárnapon, január 15-én, Gyergyó összes templomaiban 8–9 óras szentmisét végeztek a plebánosok, hogy a 10 óras ditrói aranymisén ott legyenek a jubiláns körül. Körülfogni, még egyszer, talán a földön utoljára, megőlelni a körükből Vizaknára visszavonult főesperest.

Sokan jöttek Felesik-, Alesik-, sőt Kászónból is. Udvarhely is elküldötte képviselőjét. Messzi helységekből sereglettek össze a régi káplánok. Nem egy közülük ma már deresfejú főesperes. A baróti születésű papok pedig de-hogy maradtak volna el az ő büszkeségüknek, nemesveretű ideáljuknak magasztos ünnepléséről.

Az öreg parokhiáról, melyben mint káplán 3 évet s mint plebános 27 évet töltött buzgó imádságban s emberfeletti munkában, ünnepélyes körmenetben vezették Takó János jubilánst a monumentális templomba, hogy életének ezen legfőbb eseményén alkotásában mutassa be aranymiséjét az ő Urának Istenének.

A januári ragyogó napsugarak áttörték a Marosból felszálló sűrű ködöt, hogy ezer színben szípkasztassák az ősz pap lábait alatt ropogó havat s a hosszú évek óta nem látott hívek szemében csillogó könyeket.

Takó Jánoson a 75 év sulya még mindig nem akar látszani. Sűrű deresedő hajjal borított feje alázattal hajlik meg a magasba szökkenő templom gótikus ívezetei alatt, de tartása ma is egyenes, mint a fenséges bordázatot tartó gránitoszlopok.

A székesegyháznak is beillő kéttornyos és háromhajós templom szorongásig meg van telve vidékről jött és ditrói hivel s a bérci fenyők módjára magasba törő karsu gránitoszlopok mohón nyelik a forró párákat, míg az oltáron felcsendül a „Veni sancte” s azután a „Gloria.”

Kit illet a „Gloria”? Csak az Istent, minden hatalomnak s jósnak kiapadhatatlan forrását. És mi illeti az embert? Csak a munka. A munka és hálaadás. A munka és türelem és szívós kitartás az elgáncsolások között is. Ezt mondja ennek az ősz papnak minden mozdulata. Egyenes testtartása, a kemény székelő koponyának alázatos meghajtása.

Péterffy dr. esperes-plebános valósággal remekel a gyönyörű szószéken. Hiszen az, aki a faldistoriumban ül, ezelőtt 40 évvel neki lelki vezetője s később főesperese volt. Ez az évezredekre épült monumentális istenháza az ő nagy alkotása. Akik körülötte összezsúfoltan rászegzik szemeiket, ezek mind lelki rokonai az ünneplőnek. Lehetett volna-e itt másképp beszélni?

Istenem, micsoda magasztos érzés reszketette meg a jubiláns belső részeit, mikor a „Te Deum” utolsó akkordjainál remegő térdeit meghajtotta Ura Istene előtt: „In Te, Domine, speravi... Te benned biztam, Uram; soha meg nem szégyenülök”....

Mennyi áldást mondtak ajkai s fajaért és régi hiveiért lángoló szíve, mikor visszavettük körmenetileg az öreg parokhiára, hol Szabó apát-főesperes üdvözlte a papság nevében s nyújtotta át a kedves emléktárgyakat.

Takó főesperes ur! az Ur vegye be imádságodat!

... Tegyük hozzá, hogy Takó János nemcsak jó pap, hanem praktikus ember is! A Tisz-Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

telgők seregét megkérte, hogy a mindenesetre gyönyörűen megkonstruált beszédek majd ebédközben mondják el; mert hát az éhes embernek elsősorban ennie kell. És ez így volt célszerű.

A község háza — mely hatalmas méreteivel és remek homlokzatával úgy sem állana utolsó helyen dicső hazánkban, mint városháza — nagytermében rendezett kitűnő banketten azután a nehezen visszatartott pohárköszöntő-áradat zsilipjeit maga az ünnepelelt huzta fel, melyben Erdély nagylelkű püspökét köszöntötte. Utána az összes dikciók mind az ünnepeleltre koncentráltak. Ki tudná azokat a gyönyörű felszólalásokat, szellemi szípkasztásokat, mélyenjáró gondolatokat, a mélységes szeretet és ragaszkodás rapszodikus kitöréseit, a hála és elismerés kedves megnyilvánulásait papírra tenni, melyek a jelenlevő szenátor és képviselők, a Görög Joachim, László Dezső, Gyárfás Elemér, Willer József, továbbá a kiváló papok és volt káplánok, a község, hitközség, közbirtokosság, kereskedői kör, ipartestület stb. részéről elhangzottak? S azt a kedves pillanatot leírni, mikor Willer József a szívek áradatából egy kristályerecskét, melyben a magyar nemzetnek öröklött királyhűsége csobogott, szóoklatának aranyvesszejével a trón felé árkolta, hogy annak a varázslatos habjaiban, játékaifejezése után megfürdödjék az a szőghaju királyi gyermek, kinek romlatlan szívétől várjuk szerencsétlen sorsunk jobbrafordulását, mert hát mindig igaz lesz a rég elfelejtett dal:

„A legelső magyar ember a király!”

Takó, az aranyember még mindig vasember.

Ma is ugyanaz, mint mikor a főispán kezéből elfogadta a Ferencz József lovagrendet — de csak elvei fenntartása mellett, amint megalakulást, elvtagadást nem ismerő hangsúlyozással mondotta.

Ilyen vasfejú, vasizmu, vasakaratu magyarokra van szükségünk kisebbségi sorsba jutott szegény magyaroknak. Törhetetlen nyakas, jövőben bizó, filléreiket fogukhoz verő nagy alapítványt tevő magyarokra.

Adj a Isten, hogy Takó főesperes ur az arany-, s tíz év múlva a gyémántmise határjelenésénél elhaladva, érje meg vasmisét is fennálló jó egészségben.

Reflexiók a Székely Szó „Harc a vérbaj ellen” c. cikkéhez.

A Székely Szó fenti cikkéből örömmel álapítottam meg, hogy a vérbajról írt cikksorozatommal sikerült a figyelmet a vészes következményű betegségre felhívni. Cikkeimmel főként a felvilágosítás és a betegség elleni védekezés egyéni módjainak ismertetése volt a célom.

Meggyőződésem ugyanis, hogy ezen a téren sem városi, sem társadalmi segítséggel nem tudunk eredményt elérni addig, míg a nép széles rétegeivel a betegség igazi lényegét meg nem értjük. Ma ugyanis még az a helyzet, hogy a vérbaj a nép előtt, mint titkos betegség szerepel, amit mindenki lehetőleg még hozzátartozói előtt is gondosan eltitkol. Sokat még az orvostól is az a félelem tart vissza, hátha valaki meglátja! Itt kell megtörni a jeget s a többi már könnyebben megy.

A legszélesebbkörű felvilágosító propaganda bevezetése a legelső feladat. A közegészségügyi minisztérium ugyan adott ki egy ilyen

célú könyvecskét román nyelven, de annak a mi románul nem tudó székely népünk nem sok hasznát veszi. A propaganda munkája az orvosok mellett első sorban a papokra és tanítókra vár. Angliában pl. a társadalom színe java részben a propagandában, úgy hogy 1918-tól 1924-ig 2.300.000 röpirat jelent meg, 11.000 népszerű előadást s tanítók részére még külön 250 kurzust tartottak. Amerikában pláne 50.000 előadást tartottak és 74.000 népszerű orvosi könyvet adtak ki. Legelső feladatunk itt is magyar nyelvű népszerű könyvecskék kiadását tekinteni, melyekből minden családhoz eljutna egy példány. Ennek a költségeit már igenis viselhetné a város, mert ez olyan befektetés, ami kamatostól megtérül adózó polgárai egészségének megvédése vagy helyreállítása által. Hogy mennyi ezen a téren még a tennivaló, csak melleleg említem meg, hogy az első, vérbajról írt cikkemet egyik falu legényei valósággal ellenséges indulattal fogadták. A tájékozatlanság netovábbját azonban egyik vidéki házaspárnál láttam, amelyik az asszony 3 hónapos terhességét akarta műviileg megszakíttatni, mint hogy az eddigi 3 gyerek halva született. Persze a vérbaj miatt. Felvilágosításom után rögtön rendszeres kezelést vezettem be náluk s már egy kura után élő gyermek született.

A román törvényhozás német mintára alkotta meg a nemibetegségekről szóló törvényt. Eszerint minden nemibetegnek joga és kötelessége, hogy magát gyógykezeltesse. Nagyobb városokban néhány dispensairet is állított fel erre a célra. De hol vagyunk ebben a tekintetben a többi államoktól? Franciaországban pl. 1926-ban már 893 ilyen dispensaire működött, úgy hogy csaknem minden 10.000 lakosú városra esik egy. 9.650.000 frankjába kerül ez évente a francia államnak. Németországban 283, Oroszországban 140 ilyen dispensaire működik.

A törvényhozásunk által felállított dispensairek között pl. a kolozsvári minden tekintetben beváltotta a hozzá fűzött reményeket s így ezeknek szaporítása volna a legsürgősebb feladat. Mert tudomásom szerint pl. a Székelyföldön egyetlen ilyen dispensaire sem működik. Pedig Gyergyó gazdasági esőbe jutott lakosságára nagyon is ráférne egy ilyen dispensaire. Itt tehetne valamit a város. Kérni kellene a kormánytól, hogy a több mint 60.000 lelket számláló Gyergyó részére Szentmiklós székhellyel állítson fel egy dispensairet, amely a nemibetegségek mellett a többi szociális betegséggel is: gümőkór, alkoholizmus, gyermekvédelem stb. intenzíve foglalkoznék. Ha a dispensaire felállítását és fenntartását költségeinek egy részét a város vállalná, bizonyára a kormány sem zárkóznék el ilyen jogos és méltányos kérés teljesítése előtt. Átmeneti intézkedésként addig is a franciák néhány ugynevezett mintavármegyéjét vehetnők például. Ezekben ugyanis minden nagyobb városban 1–2 magánorvos megbízást kap, hogy a szegénysorsu vérbajos betegeket saját rendelésében ingyen gyógykezelje s az orvos költségét teljes egészében az állam és a város fedezi. A diskréció ilyen megőrzése sokkal több beteget csábítana gyógykezelésre.

Cikkirő urnak azon nézete, hogy a közönség lassan, fokozatosan átvizsgálható volna, nemcsak pénzkérdésen mulik, hanem sokkal mélyebben fekvő okai is vannak. Egyrészt az egyén magánéletébe való erőszakos beavatkozás, másrészt az orvosi titoktartás igen kényes kérdés olyan két ütköző pont, amit radikálisan az egész lakosság átvizsgálásával — eleddig egyetlen európai állam sem mert kikezdeni. A legtöbb állam kiterjedt felvilágosító propagandával s az önkéntes kezelésre jelentkezők lehetőleg ingyenes gyógyítását igyekszik megvalósítani, minthogy az eddigi tapasztalatok szerint az erőszakos rendszabályoknál sokkal többet ér a kitartó, nevelő, felvilágosító munka. Angliában pl. a nemibetegségek kötelező bejelentését attól való félelemben ejtették el, hogy az a sok szép eredmény, amit eddig bizalom útján értek el, a kényszerű bejelentés elriasztó hatása alatt megsemmisül.

Ilyen és ehhez hasonló megfontolások miatt nem merik pl. a legtöbb államban megvalósítani a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatot. Szoală - BCU Cluj-Napoca.

tot, pedig ez orvosi szempontból igazán nagy-jelentőségű volna. Eddig mindössze a zágrábi országgyűlés hozott egy törvényt, mely szerint minden házassulandó férfi orvosi bizonyítványt tartozik felmutatni az anyakönyvvezető előtt, hogy gümőkórban, nemibajban, trachomában és maláriában nem szenved. Törökországban vezették még be az orvosi bizonyítvány rendszerét. Itt azonban csak a völegényt vizsgálják át egészen. A menyasszonynak csak a kezét, arcát, nyakát, ajkát, torkát, mellét, hátát. A többi európai állam különböző módszerekkel igyekszik a kényes kérdést megoldani.

Minden államban azonban a vérbaj elleni küzdelem során egyik legnehezebb probléma a prostitúció kérdése. A reglementáció (hatósági-lag ellenőrzött prostitúció) és az abolíció (megszüntetett prostitúció) hívei itt igen éles harcot vívnak. Pl. a franciák és japánok, kiknél reglementáció van, a helyzettel elégedetlenek. A cseheknél, ahol 1922. óta abolíció van, a titkos prostitúció elhatalmasodása miatt sok a panasz. A németek legújabb törvénye szintén abolíciós: a bordélyházakat bezárátja, de mindenki, aki gyanus, megvizsgáltatható s ha beteg, kórházba utalható. Románia szintén ilyenforma törvényt fogadott el.

E néhány példát csak annak az illusztrálására említem fel, hogy a vérbaj elleni küzdelem ma már nemcsak állami, de nemzetközi kérdés. Cikksorozatomban inkább az egyéni védekezés módjaival kívántam foglalkozni s e cikkiró urnak köszönettel tartozom, hogy a nagyhorderejű kérdés más irányu megvilágítására is alkalmat szolgáltatott.

Dr. Csiky János.

HIREK.

— A Misszió műsoros estéje. Nem kell reklámot csinálnunk a Misszióknak, mindenki ismeri nemes célját s a minden heti teaesték látogatottsága fényesen bizonyítja, hogy közönségünk, főleg, ha kellemes időtöltést szerez neki, ha ellenértéket is kap pénzéért, szívesen hajlandó előtte ismert, nemes célok támogatására.

A teaesték jövedelme azonban, annak ellenére, hogy mindegyik kivétel nélkül jól sikerült eddig, még sem elég a város sok szegényének felruházására, anyagi eszközökben szűkölködő szülők szorgalmas gyermekeinek iskolaszerekekkel, könyvekkel való ellátására, az Árva ház kis lakóinak hathatós segítésére.

Ezért, és hogy az egész város közönségének kellemes estét szerezzen, a Misszió agilis vezetősége január 22-én műsoros estét rendez. Természetesen, műsoron Gyergyószentmiklós legértékesebb műkedvelői és zenészei szerepelnek, akiknek művészi produkciói mellett, egész sereg kedves kicsi baba fogja a közönséget kellemesen mulattatni.

Műsor: Megnyitó beszéd. Tartja: Görög Joachim kanonok. 2. A bujdosó babák. Szereplők: Csiky Mariánka, Gaal Kettyke, Gaal Évike, Lázár Manyika, Kassay Picike, Bartos Iuka, Paál Jucika, Paál Pirike, Bálint Patyóka, Janesó Mártuska, György Ibolyka. 3. Szaval: Nagy Erzsike. 4. Vonós négyes: Márkus Zoltán, dr. Lázár Péter, Kiss József, Bálint Ákos. Haydn: Largo. Beethoven: Adagio. Schubert: Marche Militaire. 5. Katz ur. Vigjáték 1 felvonásban. Irtá: Hudy I. Személyek: Blénessy Ella, Valla Vilma, Varga János, Gergely Zsombor, Lázár Vilmos.

Az este iránt nagy az érdeklődés s a siker minden tekintetben már előre biztosítva van.

— Teadélutánok a Laurentzyben. A Gyergyószentmiklói Izraelita Nőegylet ezentúl minden második vasárnap délután táncal egybekötött teadélutánokat rendez. Szünetek alatt rögtönzött magánzámok fogják szórakoztatni a közönséget. Tekintettel arra, hogy a tiszta jóvedelem gyermekfelruházási és egyéb jótékony-sági célokat szolgál, emberbaráti kötelesség, hogy ezen a délutánon minél nagyobb számú közönség legyen jelen. A tánc kísérezenejét Sándor Pista és teljes zenekara fogja szolgáltatni. Az első délután e hó 22-én délután 4 órai kezdettel lesz.

— Misszió-est. A folyó hó 17-én rendezett est háziasszonyai dr. Todor Béláné, dr. Miklós Viktorné, özv. Lázár Jánosné és Miklós Béláné urhölgyek voltak. Élénk érdeklődés mellett a legjobb hangulatban maradt együtt a társaság a késő éjjeli órákig. Szerencsés ötlet volt a szobai tekejáték elkezdése, ami nagyban hozzájárult a jókedv emeléséhez.

— Orvosi hir. Értesülésünk szerint dr. Dobribán Antal, a kórház nyugalmazott igazgató-főorvosa, folyó évi február hó 1-ével a betegsegélyzőpénztárnál betöltött orvosi állásából is nyugalmába vonul. 30 esztendei becsületes, szorgalmas, lelket testet ölé éjjel-nappali munka ér véget február 1-én. A legmélyebb elismeréssel kell meghajolnunk dr. Dobribán előtt, aki egy emberöltőn keresztül volt képes pénztári orvosi állását úgy a felettes hatóság, mint betegek legnagyobb megelégedésére betölteni. „A legpontosabb pénztári orvos” — úgy hallottuk közvetlen főnökétől emlegetni — nyugalmabavonulása érzékeny veszteség a Betegsegélyző pénztár egész csiki kerületére.

— Székely dalesték Gyergyóban. Domokos Pál Péter, a csikszeredai r. kath. főgimnázium és tanítóképző intézet jeles zenetanára, a székely dal ápolása céljából harminetagu dalárdát alakított. Ez a dalárda programjába vette a Székelyföld valamennyi nagyobb községének felkeresését és dalestéyek rendezését. Eddig Csikszeredán és a Felesik nagyobb községeiben szerepelt sikerrel, mostanában Gyergyóba is el fog jönni. És pedig 28-án este Alfaluban, 29-én, vasárnap délelőtt a gyergyószentmiklói róm. kath. templomban, délután az örmény templomban, este a Laurentzyben fog hangversenyezni. Az estékre belépődíjak nem lesznek, de adományokat a két intézet javára köszönettel fogadnak el a rendezők.

— Mulatságok. Az alfalvi kereskedők jan. 21-én este 8 órai kezdettel, minden tekintetben fényesnek ígérkező bált rendeznek. A siker biztosítására a szeredai Kozák Pista zenekarát köthette le a rendezőség, amelynek, amint az előkészületekből látszik, az a célja, hogy Alfaluban igen kellemes, emlékezetes bált estét szerezzen. A multság védnöke a szimpatikus Cotta Salamon főszolgabíró.

Ugyancsak 21-én, Ujfaluban a bevonuló ifjuság rendez, Molnár Antal termében, zártkörű táncmulatságot.

F hó 21-én, szombaton este, a remetei Szociális Misszió műsoros estét rendez.

Jövő szombaton, 28-án lesz a Kath. Legényegylet bállal egybekötött műsoros estéje. Szerepel az Egylet énekkara 2 számmal, megnyitó beszédet mond Márton Áron egyleti igazgató. Előadják Berezik Árpád kedves, humoros népszínművét: a „Parasztkisasszony”-t. Az est a farsang legsikerültebb multságának ígérkezik.

28-án a tekerőpataki Önkéntes Tűzoltó-Egyesület ad kosaras-bált, saját felszerelése javára.

29-én Várhegyen a „Societatea Mariană” görögkatholikus Nőegyesület műsoros táncestét rendez.

A ditrói Sport Egylet műsoros táncestéjét február 4-én tartja. A bála nagy előkészületek történnek s az ismert, mindig szeretettel fogadott ditrói műkedvelők bizonyára ez alkalommal is tudásuk legjavát fogják nyújtani.

— Műsoros este. A maroshévi református Nőegylet január 21-én műsoros estét rendez. A műsoron zongoraszám, ének, egyfelvonásos tréfák, melodráma és táncszám szerepelnek.

— A remetei Alkoza közbirtokosság f. hó 19-én d. u. 3 órakor tartotta rendes évi közgyűlését Karda járásbíró vezetésével, ahol igen fontos kérdések megvitatása és döntése halasztódott el a tagok elmaradása miatt. Saját érdekében is kérjük a legközelebbi gyűlésen való megjelenésre a tagokat.

— Gazdabál január 14-én volt a Laurentzy-szálló disztermében, mely úgy anyagilag, mint erkölcsi tekintetben, fényesen sikerült. A terem, dacára nagy befogadóképességének, zsúfolásig megtelt. A műsor olyan tartalmas és kedves volt, hogy az előadásról mindnyájan

őszinte megelégedéssel távoztunk. Külön értéket jelentett számunkra, hogy Gyárfás Elemér szenátor, László Dezső és Willer József képviselők is jelen voltak és tetszésüknek adtak kifejezést. Makkay dr. konferált. A műsor valamennyi száma jólsikerült volt. Műsor után egész a reggeli órákig tartó tánc és jókedv fejezte be a kitünően sikerült mulatságot.

— Tűz. K. M. gyergyószentmiklói gazdálkodó furcsa tűzkárt szenvedett az elmúlt szombaton. Kigyuladt csüre és részben elégett. Maga a gazda távol volt, azóta se került haza, felesége pedig a tűz kitörésekor vidáman bálózott. A tüzet a szomszédok vették észre s hamar a helyszínére került Tepelus rendőraltszít, aki rövid nézegetés után különös felfedezésre jutott. A még nem égő istálló két sarkában valami gyenge világosság látszott. Utána nézve két, méhkaszerű ládát talált. Bennük kicsi cserépedényben, petróleumba áztatott szénába állítva egy-egy gyertyaszál pislákolgatott, anélkül azonban, hogy még a petróleumos szénáig leégtek volna. A ládákrol megállapította, hogy azok az istállóban lévő, meszelt deszkákból készültek, ott a helyszínén, ezt bizonyította az ott talált fűrészpor és forgács. Leszerelte a különös pokolgépeket és a rendőrségre szállította őket. Az istálló és csür gazdája a tüzeset óta eltűnt. Habár a leégett épület jócskán volt biztosítva, ilyen körülmények között, úgy hisszük, a kár biztosítás útján nem fog megtérülni.

— Két székely ember beszélgetéséből. — Hát komám, most már csak megmondom neked, hogy a multkor, mikor dicsérted a tekerőpataki malmot, anynyi sok jót mondtál felőle, hogy magamban kétségeskedtem, hogy tán nem is lehet mind igaz, amit mondasz s épen azért elmentem én is oda örletni, mondom, kell a liszt is, de meg a kíváncsiság is hajtott, hogy milyen is hát az a malom s hogy igazat mondtál-e? Hát ne haragudj, amiért kétségeskedtem szavaidban, annyival is inkább, mert most már kijelentem neked, hogy mindenben igazad volt, mindent úgy találtam ahogy elmondtad s most már én is mondom, hogy nekünk gyergyóiaknak még fogalmunk sem volt eddig, hogy ilyen malom is létezik, ahol a közönség igényét minden tekintetben ennyire kielégítsek. De nekem mind az összes között az tetszett legjobban, hogy mindenki saját terményének a lisztjét kapja s nagyon igazságosan mérlegelnek.

Egy szó mint száz, ez a malom nagy áldás Gyergyónak s megérdemli, hogy minél jobban támogassuk.

Régi nóta, igaz nóta . . .

Valamikor, réges-régen, jól emlékszem rája, Boldogult apámnak volt egy kis notája . . .

Sokszor eldudolta, meg is magyarázta — Édes anyanyelven, semmit sem cifrázva.

„Ne szégyeld a szegénységet,

Ne aggódj miatta . . .

Nemesít, amidőn éget . . .

Isten, aki adta . . . !”

Látnoki szemével aztán tovább fűzte,

Szivembe, lelkembe, mintegy bebetűzte . . .

„Csak arra vigyázz, hogy szegénység közepett

Be ne mocskold soha az ős becsületet . . . !

Mert becsület nélkül a szegénység szégyen . . .

Mint káromkodás, fog áttörni az Égen ! !”

Akkor nem értettem, de ma, sok év múlva,

Mikor be van az Ég fölöttem borulva . . .

Ezerszer megértem a nyomorúságban,

Ebben a szivemben, önző rossz világban . . . ! —

S cseppet sem szégyenlem a nagy szegénységet,

Tiszta becsületem, szinarannyá éget . . .

Melyet bár nem „válnak” be mostanában . . .

Örömmel fogadnak fenn a Menyországban !

Magyarok ! Testvérek ! szent igaz e nóta !

Arcunkba bár a könny mélyen bele rótt

Fájó barázdáját . . . éltessen a remény . . . !

Hiába lesújtott egy nemzet, és szegény . . .

Hiába nem érzi, mi a könnyörület . . .

Győzni fog ! győzni kell ! ! mert győz a becsület ! ! !

Régi nóta, igaz nóta, amit dudolt Apám . . .

Zuzmara és jégcsap helyett, rügy is fakad a fán !

Szárhegy.

Angi Balázs.

Óráat javít

szakértelemmel és jutányosan

Stein Salamon

órás és ékszerész (postával szemben)

Szemüvegek orvosi rendelésre.

Az Uránia mozgósínház hirei.

A mozi vezetősége mindent elkövet, hogy a közönség ellanyhult érdeklődését fölkeltsse. Egymás után játssza le a fővárosi viszonylatokban is elismert slágerfilmeket, melyek közül sok nagyvárosi mozgót megelőzve, e hó 21—22-én, szombaton és vasárnap George Sand hasoncímű regényének filmváltozatát:

„A nevető tücsköt”

A francia forradalom utáni idők rokokó-kosztümös, bájos filmje, csupa ötlet, finomság, szépség s ahol Harry Liedtke, Lya Mara és Verhees Ernő triásza két órán át nyújt felejthetetlen élvezetet a nézőnek.

A párisi Rotschildok pazar palotái, Paganini ördögös hegedűje, Liszt, Chopin, Heine és a szerelmes szívű George Sand asszisztálnak ebben a gyönyörű filmregényben, amelynek megtekintése szünni nem akaró élményt jelent.

Kedden, szerdán és csütörtökön, f. hó 24., 25. és 26-án, valamint kedden délután 4 és 6 órai előadásban, az idei szezon kimagasló eseménye a Kálmán Imre hasoncímű operettjének gyönyörű filmváltozata, a világsikert ért

„Csárdáskirálynő”

szalad.

Ami invenció, ötlet s szépség egy rendező fantáziáját ektőltheti, mindazt pazar kézzel ontotta a film zseniális rendezője a megalkotásnál.

Az operett életrehívott cimszereplőjét a varázslatos szépségű Liane Haid alakítja, kinek lábainál ma már a világsiker babérai fekszenek.

Székely Ibolya, a magyar társasélet díjat nyert pünkösdi királynője, Oscar Marian, Ráday Imre, Vendrei Ferenc és Sarkadi Aladár, mind olyan nevek, melyek a film világsikerét garantálják.

A mozi vezetősége, a film vetítésének stilszerűbbé tétele végett meghozta azt az áldozatot, hogy a darab eredeti zenéjét teljes cigányzenekarral játsszátja a délutáni előadásokon is. Ennek dacára a helyárak mérsékelten vannak fölemelve.

Jön: „EMBER A TÜZBEN.”

K r e p p a p i r o k
legkülönbözőbb színben kaphatók a
Sándory könyvkereskedésben.

SPORT.

Magyarok győzelme Frankfurtban A frankfurti nemzetközi ping-pong versenyen férfi egyesben első: dr. Pécsy, férfi párosban: dr. Pécsy—Jakobi pár.

Szemerling. A budapesti Koresolya Egylet jégheki csapata 3:1 arányban győzött a Verein für Bewegungsspiele csapata ellen.

Klagenfurt. A 3×800 méteres koresolya stafétát a magyar csapat nyerte (Erdélyi, Urbán, Kauser). A páros versenyt szintén a Szalay—Orgonista magyar pár nyerte.

A St.-moritzi II. téli olimpiádra 24 nemzet versenyzői neveztek be. Románia versenyzői a katonai és bobsleigh versenyeken indulnak.

Helyi sporthirek. Értesülésünk szerint a Sport Egylet jégszakosztálya legközelebből versenyt rendez. Kíváncsok volna ezért, ha a tagok 8—10° hidegtől nem ijednének meg s sokkal intenzívebben treniroznának.

Ismételten felhívjuk közönségünk figyelmét a Sport Egyletbe való belépésre. Jelentkezni lehet dr. Sándory Mihály titkáránál.

Rodlízók, skizók! Vasárnap délután 2 órakor Czérna teleknél találkozás!

Convocare.

Domnii Acționarii ai băncei

„Banca de Economie S. P. A.” din Tulgheș
sunt convocați la a

XXI. ADUNARE GENERALĂ

pe ziua de 12 Februarie 1928. la orele 3 p. m. în localul sus-numitei bănci.

Ordine de zi:

1. Exmiterea a doi membri spre luarea în primire a acțiunilor reprezentate la aceasta adunare.
2. Raportul Consiliului de Administrație, raportul comitetului de cenzori, statorirea bilanțului și contului de profit și pierderi pe anul 1927., precum distribuirea profitului curat.
3. Alegerea funcționarilor.
4. Alegerea Direcțiunei și a cenzorilor
5. Modificarea statutelor, în legătura cu sporirea capitalului societății.
6. Eventuale propuneri.

Tulgheș, la 13 Ianuarie 1928.

Direcțiunea.

Conto-bilanț — Mérleg-számla.

Fők. lap	Active — Vagyon	Lei	B	Fők. lap	Pasive — Teher	Lei	B
117	Numerar — Készpénz	53308	26	1	Capital de acții — Részvényalapítók	1200000	—
116	Cambii — Váltótárca	3630661	—	114	Fond de rezervă — Tartalék	102000	—
119	Contracte — Kötvény kölcsön	280600	—	102	Dividenda neridicată — Fizetetlen osztalék	3548	—
108	Hipotece — Jelzálog	256138	50	120	Depunere — Betét	2086337	90
109	Diverse — Többek	27983	63	107	Reescompt — Visszleszámitolás	600000	—
71	Härtie de valoare — Értékpapir (Uzina Electr. 75 drb à 1000—)	75000	—	111	Spese neachitate — Fizetetlen költségek	11400	—
				115	Cont curent — Folyószámla	141803	—
					Profit curat — Tiszta nyereség	178602	49
		4323691	39			4323691	39

Tulgheș—Gyergyótölgyesen, 1927. évi december hó 31-én.

Ifj. Todor Antal m. p.
dir. exec. — ügyv. igazgató.

Aurel I. Nicolescu m. p.
preș. dir. gen. — elnök, vez. igaogató.

Brassay Sándor m. p.
contabil — könyvelő.

Aurel I. Nicolescu m. p.
membru cons. — ig. tag.

Dumitru Dobreanu m. p.
membru cons. — ig. tag.

Simon Salamon m. p.
membru cons. — ig. tag.

Ifj. Todor Antal m. p.
membru cons. — ig. tag.

S'a verificat și aflat în bună de comitetul de cenzori — Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság:

Tulgheș—Gyergyótölgyesen, 1927. évi december 31-én.

Gheorghe Zait m. p.
cenz. — f. b. tag.

Csató Sándor m. p.
preș. cenz. — f. b. elnök.

Halm Simon m. p.
cenz. — f. b. tag.

Nyomatott Sándory Mihály könyvnyomdájában Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Első

16—8

Gyergyói Temetkezési Vállalat

Özv. Szenkovits Jenőné

Arany János-ut 4. szám alatt, a Zár-
dával szemben levő utca.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Értesitem a t. helyi és vidéki közönsé-
get, hogy Kolozsvárt megtanultam a

hó és sárcipők

javitását és azt jutányosan vállalom.
Tisztelettel Blénessy Vencel cipész. Fapiac.

Ugyanott eladó különálló belsőség kő-
házzal (adómentes) két szoba, konyha,
kamra, pince és kis istálló. 3—1

Két szoba, konyha

pince kőépitményü, két utcára nyíló
gazdasági telek,

jó forgalmu üzlethelyiséggel,
tulajdonos eltávozása miatt sürgősen

eladó.

Cim özv. Lázár Istvánné
Suseni. Jud. Ciuc.

Meghívó.

A „Banca de Economie S. P. A. Tulgheș
Közgazdasági Bank Részv.-társ. Gyergyótölgyesen”

1928. évi február hó 12-én d. u. 3 órakor üzlethelyiségében tartja

XXI. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és kéttagu bizottság kiküldése a részvények képviselőitének számbavételére
2. Zárszámadás és mérleg bemutatása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és részükre a felmentvény megadása.
3. Általános tisztújítás.
4. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
5. Az alaptőke felemeléssel kapcsolatos alapszabály módosítása.
6. Esetleges indítványok tárgyalása.

Tulgheș, Gyergyótölgyesen, 1928. évi január hó 13-án.

Az Igazgatóság.